

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи
Національного університету
«Львівська політехніка»
д.т.н. _____ І.В. Демидов
«___» _____ 2020 р.

Витяг

з протоколу № 10

**засідання фахового семінару кафедри педагогіки та інноваційної освіти
Національного університету «Львівська політехніка» від 29 грудня 2020 р.**

- 1. ПРИСУТНІ:** 11 із 21 науково-педагогічного працівника кафедри педагогіки та інноваційної освіти, а саме:
- 1 *Горохівська Тетяна Миколаївна, доцент кафедри педагогіки та інноваційної освіти, к. пед. наук, доцент;*
 - 2 *Гузій Іванна Степанівна, старший викладач кафедри педагогіки та інноваційної освіти, доктор філософії;*
 - 3 *Дольнікова Любов Василівна, доцент кафедри педагогіки та інноваційної освіти, к. пед. наук;*
 - 4 *Іваницька Оксана Степанівна, доцент кафедри педагогіки та інноваційної освіти, к. пед. наук;*
 - 5 *Ісаєва Оксана Степанівна, професор кафедри педагогіки та інноваційної освіти, д-р пед. наук, доцент;*
 - 6 *Квас Олена Валеріївна, професор кафедри педагогіки та інноваційної освіти, д-р пед. наук, професор;*
 - 7 *Козловський Юрій Михайлович, завідувач кафедри педагогіки та інноваційної освіти, д-р пед. наук, професор;*
 - 8 *Криштанович Мирослав Франкович, професор кафедри педагогіки та інноваційної освіти, д-р наук з держ. упр., професор;*
 - 9 *Мукан Наталія Василівна, професор кафедри педагогіки та інноваційної освіти, д-р пед. наук, професор;*
 - 10 *Пукало Марія Ігорівна, асистент кафедри педагогіки та інноваційної освіти, доктор філософії;*
 - 11 *Стечкевич Олег Орестович, доцент кафедри педагогіки та інноваційної освіти, к. пед. наук, ст. наук. сп.;*

На засіданні присутні аспіранти кафедри:

- 1 *Денькович Наталія Андріївна*
- 2 *Наконечна Марія Володимирівна*
- 3 *Рузяк Тетяна Іванівна*
- 4 *Хміляр Ірена Романівна*
- 5 *Шумило Мирослава Юріївна*

З присутніх – 4 доктори наук, 2 доктори філософії та 4 кандидати наук – фахівці за профілем представленої дисертації.

Головуюча на засіданні – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки та інноваційної освіти Мукан Наталія Василівна.

2. СЛУХАЛИ: Доповідь аспіранта кафедри педагогіки Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії Лісної-Міських Наталії Євстахівни за матеріалами дисертації: «Праксеологічні засади підготовки майбутніх медичних сестер до професійної діяльності», представленій на здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) (галузь знань 01 Освіта/Педагогіка).

Науковий керівник – доктор педагогічних наук, професор Романишина Людмила Михайлівна.

Тему дисертації затверджено вченою радою Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії (протокол № 2 від 25.01.2017 р.) та узгоджено в Міжвідомчій раді з координації досліджень у галузі освіти, педагогіки і психології НАПН України (протокол № 2 від 28.03.2017 р.).

Робота виконана на кафедрі педагогіки Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

По доповіді було задано 10 запитань, на які доповідач дала правильні та ґрунтовні відповіді. Питання задавали:

- доцент кафедри педагогіки та інноваційної освіти, кандидат педагогічних наук Іваницька Оксана Степанівна;
- доцент кафедри педагогіки та інноваційної освіти, кандидат педагогічних наук Горохівська Тетяна Миколаївна;
- старший викладач кафедри педагогіки та інноваційної освіти, доктор філософії Гузій Іванна Степанівна;
- професор кафедри педагогіки та інноваційної освіти, доктор психологічних наук Квас Олена Валеріївна;
- доцент кафедри педагогіки та інноваційної освіти, кандидат педагогічних наук Дольнікова Любов Василівна;
- професор кафедри педагогіки та інноваційної освіти, доктор педагогічних наук Ісаєва Оксана Степанівна;
- доцент кафедри педагогіки та інноваційної освіти, кандидат педагогічних наук Стечкевич Олег Орестович;
- асистент кафедри педагогіки та інноваційної освіти, доктор філософії Пукало Марія Ігорівна;
- професор кафедри педагогіки та інноваційної освіти, доктор педагогічних наук Муқан Наталія Василівна.

3. Виступи присутніх.

З оцінкою дисертації Лісної-Міських Наталії Євстахівни виступили рецензенти:

- професор кафедри педагогіки та інноваційної освіти, доктор наук з державного управління Криштанович Мирослав Франкович;
 - завідувач кафедри педагогіки та інноваційної освіти, доктор педагогічних наук Козловський Юрій Михайлович,
- які відзначили актуальність тематики дисертаційного дослідження Лісної-Міських Наталії Євстахівни, логічну побудову дисертації, обґрунтованість викладення матеріалу, вагомість одержаних авторкою результатів. Основні положення дисертаційної роботи, отримані здобувачкою, наукові та практичні результати розкриті в дисертації повною мірою, характеризуються логічною завершеністю, обґрунтованістю та достовірністю, формують значний науковий доробок авторки, що відображений в опублікованих працях за темою дисертації. Висновки є логічним завершенням матеріалів виконаного дослідження.

Також рецензентами було вказано на зауваження: слід було б більш детально зупинитись на питаннях пандемії COVID-2019 та виокремити шляхи застосування психолого-педагогічних підходів до організації професійної підготовки фахівців сестринської справи сьогодення; варто було б приділити більше уваги основним нормативно-правовим документам, які спрямовані на

вдосконалення професійної підготовки медичних фахівців та покращення і зміцнення здоров'я населення, звертаючи увагу на їхні переваги та недоліки; слід було б провести дослідження практичного досвіду зарубіжних країн щодо підготовки майбутніх медичних сестер на основі використання праксеологічного підходу і показати, які ідеї можна було б імплементувати у вітчизняну медичну освіту; структурна модель могла б бути удосконалена, якби здобувачка виокремила теоретичний блок, в якому зазначила принципи, підходи і закони, а до змістового блоку віднесла знання, вміння і навички майбутніх медичних сестер, що є результатом освітньо-професійної програми підготовки сестринського персоналу; під час узагальнення матеріалу та його візуалізації варто вказати під рисунками авторство: «Сформовано автором на основні джерел...»; «Узагальнено автором на основні джерел...» або ж «Складено автором»; варто було б ширше представити можливості використання сучасних інноваційних засобів навчання; бажано було б посилити та акцентувати зв'язки між завданнями, освітнім середовищем та організаційно-педагогічними умовами; варто було б посилити зв'язки та ширше представити взаємодію праксеологічного підходу з іншими підходами, представленими в роботі; модель дещо перевантажена інформацією, що ускладнює її візуальне сприйняття.

З оцінкою дисертаційної роботи також виступили присутні на засіданні фахового семінару:

- доцент кафедри педагогіки та інноваційної освіти, кандидат педагогічних наук **Дольнікова Любов Василівна**, яка зазначила, що робота є ґрунтовною; висловила задоволення від рівня виконаної роботи та рекомендувала її для подання до розгляду у спеціалізовану вчену раду;

- доцент кафедри педагогіки та інноваційної освіти, кандидат педагогічних наук **Горохівська Тетяна Миколаївна**, яка відзначила доцільність виконаної роботи, акцентуючи увагу на вагомості та актуальності представленого дослідження, що дозволяє рекомендувати його для подання до розгляду у спеціалізовану вчену раду;

- доцент кафедри педагогіки та інноваційної освіти, кандидат педагогічних наук **Іваницька Оксана Степанівна**, яка підтримала попередніх виступаючих та зазначила, що з огляду на ґрунтовність джерельної бази, географію наукових публікацій, належне впровадження результатів дослідження у діяльність закладів вищої та фахової передвищої освіти України, роботу можна рекомендувати для подання до розгляду у спеціалізовану вчену раду;

- доцент кафедри педагогіки та інноваційної освіти, кандидат педагогічних наук **Стечкович Олег Орестович**, який наголосив на важливості практичного значення представленої роботи для майбутнього використання у системі медичної освіти в Україні. Робота є цікавою, актуальною, заслуговує бути рекомендованою для подання до розгляду у спеціалізовану вчену раду;

- професор кафедри педагогіки та інноваційної освіти, доктор педагогічних наук **Муқан Наталія Василівна**, яка відзначивши обсяг проаналізованого у роботі матеріалу, значну кількість напрацювань та цінність результатів дослідження, отриманих у ході проведення педагогічного експерименту, рекомендувала роботу для подання до розгляду у спеціалізовану вчену раду.

Загалом, учасники обговорення відзначили актуальність теми, наукову новизну, теоретичне та практичне значення основних результатів і висновків дисертації Лісної-Міських Н.Є., особистий внесок здобувачки, достатній рівень апробації та впровадження одержаних результатів й рекомендували її для подання до розгляду у спеціалізовану вчену раду.

Загальна характеристика дисертації – позитивна.

З характеристикою наукової зрілості аспірантки Лісної-Міських Наталії Євстахівни виступив науковий керівник, професор кафедри педагогіки Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії, доктор педагогічних наук, професор Романишина Людмила Михайлівна.

Романишина Л.М.: Н.Є. Лісна-Міських навчається в аспірантурі Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії з 2016 року. Її можна охарактеризувати як працюючого, знаючого свій

предмет і методику викладання фахівця з великим науковим потенціалом, який вболіває за ефективність освітнього процесу.

Працювати над дисертацією вона почала ще до вступу на навчання в аспірантуру. Наталя Євстахівна є дуже працьовитою людиною, підтвердженням чого є той факт, що при написанні дисертації та проведенні експерименту вона опрацювала велику кількість психолого-педагогічної літератури, вивчила досвід колег, які мають великий педагогічний стаж та організують освітній процес у вищих медичних навчальних закладах.

Дисертаційна робота Лісної-Міських Наталії є закінченою науковою працею, в якій досягнута поставлена мета та вирішена проблема удосконалення освітнього процесу щодо формування готовності майбутніх медичних сестер-бакалаврів із використанням праксеологічних засад. Усі результати дисертаційної роботи отримані авторкою особисто, із дотриманням академічної доброчесності. Їх в повній мірі опубліковано в фахових наукових виданнях, здійснено їх апробацію на наукових конференціях різних рівнів як міжнародних, так і всеукраїнських, що свідчить про великий науковий та методичний рівень з фаху, педагогічних і психологічних дисциплін. Вона відноситься до категорії тих викладачів, які знаходяться у постійному науковому пошуку, удосконалюють методику викладання навчальних дисциплін, сумлінно ставляться до своєї викладацької діяльності, творчо співпрацюють з студентами та колегами, впроваджують сучасні освітні технології та методи організації освітнього процесу.

Працювати з нею легко і приємно. Спілкування з Н.Є. Лісною-Міських завжди проходить на високому науково-методичному рівні, вона має власну позицію з багатьох питань практичного і теоретичного аспекту, які стосуються педагогіки і методики викладання навчальних дисциплін. Враховуючи рівень проведених досліджень, ступінь реалізації наукових задумів, достовірність встановлених фактів і зроблених націй основі висновків, вважаю що дисертантка володіє усіма тими якостями, які дозволяють їй здійснити захист дисертаційного дослідження.

4. Заслухавши та обговоривши доповідь Лісної-Міських Наталії Євстахівни, а також за результатами попередньої експертизи представленої дисертації на фаховому семінарі кафедри педагогіки та інноваційної освіти, прийнято наступні висновки щодо дисертаційної роботи «Праксеологічні засади підготовки майбутніх медичних сестер до професійної діяльності»:

Висновок

**фахового семінару кафедри педагогіки та інноваційної освіти
про наукову та практичну цінність дисертації**

«Праксеологічні засади підготовки майбутніх медичних сестер до професійної діяльності»

Лісної-Міських Наталії Євстахівни,

здобувача наукового ступеня доктора філософії

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка,

за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)

4.1. Актуальність теми дисертації

Соціально-економічні зміни в нашій державі позначилися у всіх сферах українського суспільства, не залишилася осторонь і система охорони здоров'я. Як свідчать реалії, протягом останніх десятиліть сестринській справі не приділялося належної уваги, що призвело до значного відставання галузі охорони здоров'я від розвитку сучасної науки і медичних технологій та стало вагомою причиною масового вибування кваліфікованого сестринського персоналу з професії та виїзду за кордон на роботу. Як наслідок такого стану речей нині в медичних установах спостерігається зниження забезпеченості кваліфікованими сестринськими кадрами, а також суттєво збільшився дисбаланс у співвідношенні між медичними сестрами та лікарями. Усі наведені аргументи спричиняють погіршення якості надання українському населенню кваліфікованої медичної допомоги.

У нашій країні традиційно склалися уявлення про медичну сестру, як про помічника лікаря, що виконує лише допоміжні функції. У зв'язку з цим сестринська справа довгий час залишалася

другорядною ланкою охорони здоров'я, тобто сприймалася у якості «технічної деталі», що позбавлена самостійності. У результаті цього спостерігається певна недооціненість професії медичної сестри. Описаний стан речей потребує суттєвих змін, тому на порядок денний поставлено питання формування готовності медичного персоналу освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» до професійної діяльності. З метою ліквідації зазначених прогалин, у полі зору українських науковців нині перебувають психолого-педагогічні питання вдосконалення професійної підготовки майбутніх бакалаврів сестринської справи. Як засвідчили виклики, зумовлені поширенням COVID-19, сучасне українське суспільство має фундаментальну потребу у майбутніх медичних сестрах, яким притаманний високий інтелектуально-творчий потенціал, глобальне професійне мислення та готовність до професійної діяльності.

З прийняттям Концепції побудови нової національної системи охорони здоров'я України, Закону України «Про освіту», Наказу МОЗ України «Про затвердження Положення про особливості ступеневої освіти медичного спрямування», введенням Галузевих стандартів вищої освіти та Національної рамки кваліфікацій інтегральним показником якості професійної підготовки майбутніх медичних сестер-бакалаврів є компетентність, що формується на основі системного впровадження в освітній процес праксеологічних засад. Професійна підготовка має визначатися не лише вузькоспеціалізованими знаннями, а й охоплює загальнотеоретичні інваріантні знання, що допомагають у цілісному сприйнятті наукової картини світу та сприяють розвитку інтелекту й самореалізації, а також дозволяють майбутньому фахівцю стати конкурентоздатним на професійному ринку праці. Саме тому підвищення рівня готовності майбутніх медичних сестер до професійної діяльності потребує суттєвого вдосконалення на основі впровадження праксеологічних засад, що є практико орієнтованими.

Проблеми професійної підготовки медичних сестер актуальні і знаходяться в центрі уваги вчених, що працюють у різних галузях наукового знання.

Актуальність проблеми формування готовності до професійної діяльності майбутніх медичних сестер-бакалаврів обумовлена необхідністю: підняття престижу працівників середньої медичної ланки в суспільстві; забезпечення якості підготовки фахівців та підвищення їх конкурентоспроможності на ринку праці; використання праксеологічного підходу до організації освітнього процесу на основі Доктрини середнього медичної освіти.

Аналіз наукових пошуків і вивчення сучасного досвіду професійної підготовки майбутніх медичних сестер-бакалаврів засвідчив наявність *суперечностей*, що потребують результативного розв'язання, зокрема, між: соціальним замовленням українського суспільства на підготовку професійно компетентних медичних працівників середньої ланки та неналежною розробленістю практичних механізмів, які позитивно впливають на формування готовності до професійної діяльності; підвищеними вимогами до якості професійної підготовки медичних сестер-бакалаврів та інертністю системи середньої медичної освіти, яка не встигає своєчасно і адекватно реагувати на введення педагогічних інновацій та використання праксеологічних засад; складним та інтегративним характером професійної діяльності медичної сестри та лише епізодичним застосуванням праксеологічного підходу, що не дозволяє належним чином сформулювати готовність до професійної діяльності; вимогою щодо розвитку особистісно-професійних якостей майбутніх медичних сестер-бакалаврів та відсутність цілеспрямованої і системної діяльності у цьому напрямку.

4.2. Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямами університету та кафедри

Дисертацію виконано відповідно до тематичного плану наукової та науково-організаційної діяльності Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії в межах науково-дослідної роботи «Управління процесом професійної адаптації особистості в системі неперервної педагогічної освіти» (державний реєстраційний номер 0107U010127).

Тему дисертації затверджено вченою радою Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії (протокол № 2 від 25.01.2017 р.) та узгоджено в Міжвідомчій раді з координації досліджень у галузі освіти, педагогіки і психології НАПН України (протокол № 2 від 28.03.2017 р.).

4.3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів

Усі наукові результати, викладені у дисертації, одержані дисертантом самостійно.

У праці (Лісна-Міських & Романишина, 2017j) особистий внесок здобувачки полягає у висвітленні практичних механізмів використання праксеологічного підходу під час професійної підготовки майбутніх медичних сестер. У навчально-методичному посібнику (2020b) особистий внесок авторки полягає у розробці тестових завдань та практичних ситуацій до усіх практичних занять.

4.4. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій

Вважати, що наукові положення та висновки є достовірними й обґрунтованими, оскільки вони підтверджуються фактичними даними, добре узгоджуються з теоретичними положеннями, перевірені за результатами апробації на 15 науково-практичних конференціях різного рівня, а також упроваджені в роботу 5-ти закладів вищої та фахової передвищої освіти України.

4.5. Ступінь новизни основних результатів дисертації порівняно з відомими дослідженнями аналогічного характеру

Наукова новизна результатів дослідження полягає в тому, що *уперше* визначено й теоретично обґрунтовано організаційно-педагогічні умови формування готовності майбутніх медичних сестер-бакалаврів до професійної діяльності на праксеологічних засадах (індивідуалізація навчання як чинник формування мотиваційно-ціннісної сфери майбутніх сестер-бакалаврів; системна організація інтегративних медичних знань в освітньому середовищі медичних закладів; формування продуктивного клінічного досвіду студентів під час навчальної та переддипломної практик; використання ігрових імітаційних методів для формування особистісної компетентності майбутніх медичних сестер-бакалаврів) та розроблено структурну модель формування готовності майбутніх медичних сестер-бакалаврів до професійної діяльності на праксеологічних засадах, що має блочну структуру та складається з цільового (соціальне замовлення, мета, завдання), змістового (підходи, принципи, праксеологічні закони), технологічного (освітнє середовище навчального закладу, організаційно-педагогічні умови), діяльнісного (методи, форми, засоби), результативного (компоненти, критерії, рівні, результат) блоків.

Конкретизовано можливості праксеології та досліджено потенціал праксеологічного підходу у формуванні готовності медичних сестер-бакалаврів до професійної діяльності під час вивчення навчальних дисциплін гуманітарної і соціально-економічної підготовки та професійної і практичної підготовки.

Удосконалено діагностичний інструментарій для дослідження стану сформованості готовності майбутніх медичних сестер-бакалаврів до професійної діяльності на основі визначених компонентів (мотиваційно-ціннісного, теоретико-когнітивного, практико-конативного, особистісно-рефлексивного), критеріїв (мотиваційного, знанневого, діяльнісного, аналітичного) та їх показників за творчим (креативним), достатнім (належним), реконструктивним (середнім), репродуктивним (низьким) рівнями.

Уточнено сутність наукових дефініцій «професійна підготовка майбутніх медичних сестер-бакалаврів», «готовність до професійної діяльності» та «праксеологічні засади».

Набули подальшого розвитку теоретичні та практичні засади впровадження ідей праксеологічного підходу у професійну підготовку майбутніх медичних сестер.

4.6. Перелік наукових праць, які відображають основні результати дисертації

Основні положення та результати дисертаційного дослідження відображено у 26 публікаціях (з них 24 одноосібні), з яких: 1 стаття у зарубіжному виданні, 9 статей у наукових фахових виданнях України (з них 4 у виданнях, які водночас включені до міжнародних наукометричних баз даних), 14 праць апробаційного характеру, що опубліковані у збірниках матеріалів конференцій та інших виданнях.

Публікації, що відображають основні наукові результати дисертації

Статті у наукових періодичних виданнях інших держав та у виданнях України, які включено до міжнародних наукометричних баз

1. ¹ Лісна-Міськів Н. Є. (2016а). Загальна характеристика професійної підготовки майбутніх фахівців сестринської справи. *Педагогічні науки* Збірник наукових праць. Вип. 72. Том 1. Херсон: Видавничий дім «Гельветика». 122–126.
2. ² Лісна-Міськів Н. Є. (2016b). Основні проєкції дослідження феномену професійної підготовки майбутніх фахівців сестринської справи. *Гірська школа Українських Карпат*. Наукове фахове видання з педагогічних наук. № 15. Івано-Франківськ : ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». 54–57.
3. ³ Лісна-Міськів Н. Є. (2017а). Зміст готовності майбутніх медичних сестер-бакалаврів до професійної діяльності. *Гірська школа Українських Карпат*. Наукове фахове видання з педагогічних наук. № 16. Івано-Франківськ : ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». 85–91.
4. ⁴ Лісна-Міськів Н. Є. (2017b). Формування особистісно-професійних якостей майбутніх медичних сестер у контексті праксеологічного підходу *Педагогічні науки*. Збірника наукових праць. Випуск LXXVI. Херсон : Херсонський державний університет. 38–43.
5. Lisna-Miskiv N. (2020a). The content and characteristics of the didactic laws for forming the readiness of future nurses-bachelors for professional activities. *Knowledge, Education, Law, Menegement*. №2 (30). 153–159.

Публікації у наукових фахових виданнях України

6. Лісна-Міськів Н. Є. (2015а). Потенціал праксеології у формуванні професіоналізму бакалаврів сестринської справи. *Актуальні проблеми державного управління, педагогіки та психології*. Збірник наукових праць Херсонського національного технічного університету. Вип. 1(12). Херсон : Грінь Д.С., Т. 5. 38–41.
7. Лісна-Міськів Н. Є. (2017с). Практичне застосування принципів, покладених в основу розробки структурної моделі формування готовності майбутніх медичних сестер-бакалаврів до професійної діяльності. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка*. Серія: Педагогічні науки. №1(306) лютий. Частина II. ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка». 269–275.
8. Лісна-Міськів Н. Є. (2017е). Практичні аспекти впровадження праксеологічного підходу у професійну підготовку майбутніх медичних сестер-бакалаврів. Теоретична і дидактична філологія: збірник наукових праць. Серія «Педагогіка». Переяслав-Хмельницький: ФОП Домбровська Я.М. 86–93.
9. Лісна-Міськів Н. Є. (2017f). Характеристика організаційно-педагогічних умов покладених у основу формування готовності майбутніх медичних сестер-бакалаврів до професійної діяльності. *Педагогічний дискурс* : зб. наук. праць / гол. ред. І. М. Шоробура. Хмельницький. Вип. 22. 101–106.
10. Лісна-Міськів Н. Є. (2018а). Характеристика структурної моделі формування готовності майбутніх медичних сестер-бакалаврів до професійної діяльності на праксеологічних засадах та результати її практичного впровадження. *Наукові записки кафедри педагогіки*: Збірник наукових праць. Харків: ФОП Петров В.В. 180–190.

Опубліковані праці апробаційного характеру

11. Лісна-Міськів Н. Є. (2016с). Загальні підходи до необхідності введення педагогічних інновацій у професійну підготовку майбутніх бакалаврів сестринської справи. *Психологія та педагогіка: сучасні методики та інновації, досвід практичного застосування* : зб. тез наук. робіт учасників

¹ Видання водночас включене до переліку наукових фахових видань України.

² Видання водночас включене до переліку наукових фахових видань України.

³ Видання водночас включене до переліку наукових фахових видань України.

⁴ Видання водночас включене до переліку наукових фахових видань України.

- між нар. наук.-практ. конф. (Львів, 28-29 жовтня 2016 р.). Львів: ГО «Львівська педагогічна спільнота». 163–165.
12. Лісна-Міський Н. Є. (2016d). Можливості праксеології у професійній підготовці майбутніх медичних сестер-бакалаврів. *Педагогіка та психологія: сучасний стан розвитку наукових досліджень та перспективи*: зб. тез Всеукраїнської наук.-практ. конф. (Запоріжжя, 28-29 жовтня 2016 р.). Запоріжжя: Класичний приватний університет. 80–83.
13. Лісна-Міський Н. Є. (2016e). Теоретико-методологические аспекты подготовки будущих медицинских сестер-бакалавров к профессиональной деятельности. Социализация личности в условиях глобализации и информатизации общества: Сборник материалов II международной научно-практической конференции, (Тверь 19 декабря 2016 г.). Тверь. Электронное издание. 446–449.
14. Лісна-Міський Н. Є. (2017g). Використання ігрових імітаційних методів у формуванні особистісної компетентності майбутньої медичної сестри-бакалавра. *Пріоритетні напрями розвитку сучасних педагогічних та психологічних наук*: зб. тез міжнар. наук.-практ. конф. (Одеса, 11-12 серпня 2017 р.). Одеса: ГО «Південна фундація педагогіки». 116–119.
15. Лісна-Міський Н. Є. (2017h). Загальні підходи до розробки структурної моделі формування готовності майбутніх медичних сестер-бакалаврів до професійної діяльності на засадах праксеологічного підходу. *Психолого-педагогічні засади професійної підготовки майбутніх фахівців на компетентній основі*: зб. наук. праць IV Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. (Переяслав-Хмельницький, 28 лютого 2017 р.): у 2 ч. Переяслав-Хмельницький, (Київ. обл.): ФОП Домбровська Я.М. Ч. I. 109–113.
16. Лісна-Міський Н. Є. (2017i). Індивідуалізація професійної підготовки майбутніх медичних сестер-бакалаврів як чинник формування мотиваційно-ціннісної сфери. *Проблеми саморозвитку та самовдосконалення особистості в умовах модернізації педагогічної освіти*: зб. тез всеукр. наук.-практ. конф. (Харків, 22 листопада 2017 р.). Харків: ФОП Петров В.В. 165–168.
17. Лісна-Міський Н. Є. Романишина Л. М. (2017j). Використання праксеологічного підходу під час професійної підготовки студентів. *Професійна підготовка фахівців соціальної сфери: надбання, проблеми, перспективи*: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції (Хмельницький, 26–27 жовтня 2017 р.). Хмельницький: ХНУ. 43–45.
18. Лісна-Міський Н. Є. (2017k). Обґрунтування організаційно-педагогічних умов формування готовності майбутніх медичних сестер-бакалаврів до професійної діяльності на засадах праксеологічного підходу. *Психолого-педагогічні особливості розвитку особистості в освітньому просторі*: зб. тез доповідей всеукр. наук.-практ. конф., (Мукачєво, 17-18 травня 2017 р.). Мукачєво: Вид-во МДУ. 170–172.
19. Лісна-Міський Н. Є. (2017m). Характеристика потенціалу специфічних праксеологічних принципів у формуванні готовності майбутніх медичних сестер-бакалаврів до професійної діяльності. *Перспективні напрями розвитку сучасних педагогічних і психологічних наук*: матеріали всеукр. наук.-практ. конф (Харків, 10-11 лютого 2017 р.). Харків: Східноукраїнська організація «Центр педагогічних досліджень». 35–38.
20. Лісна-Міський Наталія. (2018b). Використання ігрових імітаційних методів під час формування особистісної компетентності у майбутніх медичних сестер-бакалаврів. *Сучасні тенденції розвитку освіти і науки в інтердисциплінарному контексті*: Матеріали III-ї Міжнародної науково-практичної конференції, (Ужгород, 29–30 березня 2018 р.). Ченстохова – Ужгород – Дрогобич: Посвіт. 283–285.
21. Лісна-Міський Н. Є. (2018c). Професійно-особистісне становлення майбутніх фахівців на засадах праксеологічного підходу у вищих медичних навчальних закладах. *Освіта і наука в умовах глобальних трансформацій*: матеріали конференції (Дніпро, 26-27 жовтня 2018 р.) Дніпро: СПД «Охотнік». 43–44.
22. Лісна-Міський Н. Є. (2019a). Потенціал інноваційних освітніх технологій викладачів вищих медичних навчальних закладів для підвищення якості професійної підготовки студентів. *Розвиток професійної майстерності педагога в умовах нової соціокультурної реальності*: зб. матеріалів II

міжнар. наук.-практ. конф. у 2 ч. (Тернопіль, 11-12 квітня 2019 р.). Ч 2. Тернопіль: СМП «Тайп». 12–14.

23. Лісна-Міський Н. Є. (2019b). Психолого-педагогічні аспекти підвищення мотиваційної спрямованості та розвитку позитивного ставлення студентів до навчання : *Соціально-освітні домінанти професійної підготовки фахівців соціальної сфери та інклюзивної освіти*: зб. наук. статей / укладач К.В. Петровська. Бердянськ: Бердянський державний педагогічний університет 113–118.

24. Лісна-Міський Н. Є. (2020b). Підготовки майбутніх медичних сестер до професійної діяльності у контексті праксеологічного підходу: практичні аспекти: *Трансформаційні процеси в підготовці сучасного медичного та фармацевтичного працівника*: зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. internet-конф. з міжнародною участю (Рівне, 26-27 березня 2020 р.). Рівне: КЗВО «Рівненська медична академія». 73–75.

Праці, які додатково відображають наукові результати дисертації

25. Лісна-Міський Н. Є. (2017d). Аналіз зарубіжного досвіду формування готовності до професійної діяльності майбутніх медичних сестер-бакалаврів. *Науковий вісник льотної академії*. Серія: Педагогічні науки: зб. наук. пр. Кропивницький : КЛА НАУ. Вип. 1. 261–266.

26. *Методичні рекомендації до практичних занять з дисципліни «Клінічне медсестринство в педіатрії» для спеціальності 223 Медсестринство спеціалізація Сестринська справа (2020с)*. Автори розробники: Куксенко І. В., Лісна-Міський Н. Є., Поцюрко Н. Т. Тернопіль: Вид-во Вектор. 152 с.

4.7. Апробація основних результатів дослідження на конференціях, симпозіумах, семінарах тощо

Основні положення та результати дисертації оприлюднені на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях: «Психологія та педагогіка: сучасні методики та інновації, досвід практичного застосування» (Львів, 2016 р.), «Соціалізація личности в умовах глобалізації и інформатизації общества» (Тверь, 2016 р.), «Педагогіка та психологія: сучасний стан розвитку наукових досліджень та перспективи» (Запоріжжя, 2016 р.), «Психолого-педагогічні засади професійної підготовки майбутніх фахівців на компетентній основі» (Переяслав-Хмельницький, 2017 р.), «Педагогіка та психологія: сучасний стан розвитку наукових досліджень та перспективи» (Кропивницький, 2017 р.), «Пріоритетні напрями розвитку сучасних педагогічних та психологічних наук» (Одеса, 2017 р.), «Перспективні напрями розвитку сучасних педагогічних і психологічних наук» (Харків, 2017 р.), «Психолого-педагогічні особливості розвитку особистості в освітньому просторі» (Мукачеве, 2017 р.), «Проблеми саморозвитку та самовдосконалення особистості в умовах модернізації педагогічної освіти» (Харків, 2017 р.), «Професійна підготовка фахівців соціальної сфери: надбання, проблеми, перспективи» (Хмельницький, 2017 р.), «Сучасні тенденції розвитку освіти і науки в інтердисциплінарному контексті» (Ужгород, 2018 р.), «Освіта і наука в умовах глобальних трансформацій», (Дніпро, 2018 р.), «Розвиток професійної майстерності педагога в умовах нової соціокультурної реальності» (Тернопіль, 2019 р.); «Соціально-освітні домінанти професійної підготовки фахівців соціальної сфери та інклюзивної освіти» (Бердянськ, 2019 р.), «Трансформаційні процеси в підготовці сучасного медичного та фармацевтичного працівника» (Рівне, 2020 р.).

Результати дослідження обговорювалися та отримали схвалення на засіданнях та наукових семінарах кафедри педіатричних (клінічних) дисциплін ВНКЗ ЛОР «Львівська медична академія імені Андрея Крупинського» (2015–2020 р.р.) та звітних наукових конференціях викладачів кафедри педагогіки Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії (2016–2020 рр.).

4.8. Наукове значення виконаного дослідження із зазначенням можливих наукових галузей та розділів програм навчальних курсів, де можуть бути застосовані отримані результати

Проаналізовано зміст і сутність наукової дефініції «професійна підготовка майбутніх медичних сестер». Досліджено потенціал праксеології та праксеологічного підходу у формуванні

готовності майбутніх медичних сестер-бакалаврів до професійної діяльності. Визначено компоненти, уточнено критерії, показники та рівні сформованості готовності майбутніх медичних сестер-бакалаврів до професійної діяльності. Виявлено й обґрунтовано організаційно-педагогічні умови та розроблено структурну модель формування готовності майбутніх медичних сестер-бакалаврів до професійної діяльності на праксеологічних засадах. Експериментально перевірено ефективність організаційно-педагогічних умов та структурної моделі формування готовності майбутніх медичних сестер-бакалаврів до професійної діяльності на праксеологічних засадах.

Результати дослідження впроваджено в освітній процес ВНКЗ ЛОР «Львівська медична академія імені Андрея Крупинського» (довідка про впровадження №01-35 від 27.08.2020 р.), Буковинського державного медичного університету (довідка про впровадження №03-45 від 31.08.2020 р.), Чернівецького медичного фахового коледжу (довідка про впровадження №305/01.1 від 31.08.2020 р.), Житомирського медичного інституту Житомирської обласної ради (довідка про впровадження №477 від 02.09.2020 р.), Приватного фахового навчального закладу «Медичний коледж» (м. Тернопіль) (довідка №65 від 04.09.2020 р.).

4.9. Практична цінність результатів дослідження із зазначенням конкретного підприємства або галузі народного господарства, де вони можуть бути застосовані

Практичне значення результатів дослідження полягає у розробці та упровадженні в професійну підготовку майбутніх медичних сестер інноваційних форм і методів, які підвищують їх готовність до професійної діяльності. Розроблено науково-методичні матеріали і навчально-методичні рекомендації для викладачів з метою вдосконалення навчально-пізнавальної діяльності майбутніх медичних сестер-бакалаврів та формування у них готовності до професійної діяльності під час вивчення навчальних дисциплін гуманітарної та соціально-економічної підготовки («Українська мова», «Філософія», «Історія та культура України») й професійної та практичної підготовки («Обстеження та оцінка стану здоров'я людини», «Менеджмент та лідерство в медсестринстві», «Клінічне медсестринство»).

Удосконалено методика організації освітнього процесу у навчальних закладах, які готують медичних фахівців середньої ланки, підготовлено діагностичний інструментарій для дослідження стану сформованості готовності майбутніх медичних сестер-бакалаврів до професійної діяльності. Результати наукових досліджень можуть бути використані під час професійної підготовки майбутніх медичних сестер-бакалаврів, а також у розробці навчальних програм і навчально-методичних матеріалів з метою формування у них готовності до професійної діяльності. Основні положення, узагальнення та висновки можуть бути використані для написання монографій, підручників, навчально-методичних посібників з професійної підготовки та теорії й методики професійної освіти, виконанні бакалаврських й курсових робіт, розробки концепцій професійної підготовки медичних сестер-бакалаврів.

4.10. Оцінка структури дисертації, її мови та стилю викладення

Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаних джерел (317 найменувань, з них 20 – іноземними мовами) та додатків (14 на 119 сторінках). Загальний обсяг дисертації становить 369 сторінок друкованого тексту, основний зміст викладено на 242 сторінках. Роботу ілюстровано 10 рисунками та 15 таблицями на 9 сторінках.

Дисертаційна робота за структурою, мовою та стилем викладення відповідає вимогам МОН України.

У ході обговорення дисертації до неї не було висунуто жодних зауважень щодо самої суті роботи.

5. З урахуванням зазначеного,

на фаховому семінарі кафедри педагогіки та інноваційної освіти ухвалили:

5.1. Дисертація Лісної-Міських Наталії Євстахівни «Праксеологічні засади підготовки майбутніх медичних сестер до професійної діяльності» є завершеною науковою працею, у якій розв'язано конкретне наукове завдання щодо теоретичного обґрунтування й експериментальної перевірки ефективності організаційно-педагогічних умов і структурної моделі підготовки майбутніх медичних сестер-бакалаврів до професійної діяльності на праксеологічних засадах, що має важливе значення для галузі знань 01 Освіта/Педагогіка.

5.2. У 26 наукових публікаціях повністю відображені основні результати дисертації, з них 1 стаття у зарубіжному виданні, 9 статей у наукових фахових виданнях України (з них 4 у виданнях, які водночас включені до міжнародних наукометричних баз даних), 14 праць апробаційного характеру, що опубліковані у збірниках матеріалів конференцій та інших виданнях.

5.3. Дисертація відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії (Постанова Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167).

5.4. З урахуванням наукової зрілості та професійних якостей Лісної Міських Наталії Євстахівни дисертація «Праксеологічні засади підготовки майбутніх медичних сестер до професійної діяльності» рекомендується для подання до розгляду та захисту у спеціалізованій вченій раді.

За затвердження висновку проголосували:

за	-	11 (одинадцять) осіб
проти	-	(немає)
утримались	-	(немає)

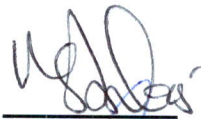
Головуюча на засіданні фахового семінару,
професор кафедри педагогіки та інноваційної освіти, д.пед.н., професор

Мукан Н.В.

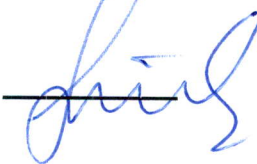
Рецензенти:

д.пед.н, професор, завідувач кафедри педагогіки та інноваційної освіти

Козловський Ю.М.

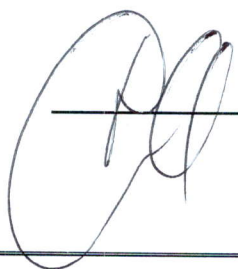
д.н.держ.упр., професор, професор кафедри педагогіки та інноваційної освіти

Криштанович М.Ф.

Відповідальний у ІППО за атестацію PhD

д.ю.н., професор, заступник директора з наукової та міжнародної діяльності

Гарасимів Т.З.

«30» грудня 2020 р.